

Pla Mobilitat Urbana

2025 - 2030

La mobilitat, per a les persones

Participació - Sessió 8

Mobilitat escolar

22 de maig de 2024

Contingut

1. Objectiu de la sessió
2. Plantejament general del PMU
3. La mobilitat actual: un dia feiner a Barcelona
4. Grans reptes i línies estratègiques
5. La mobilitat escolar

01

Objectiu de la sessió

02

**Plantejament general
del PMU**

Pla 2030 amb VISIÓ centrada a la millor mobilitat de les PERSONES

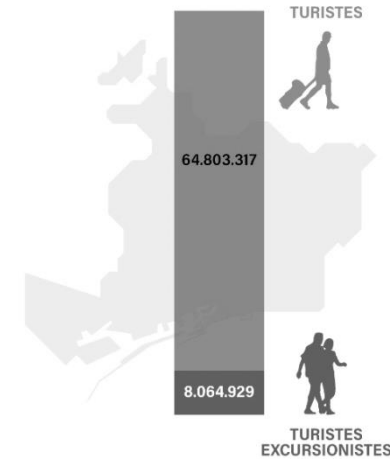
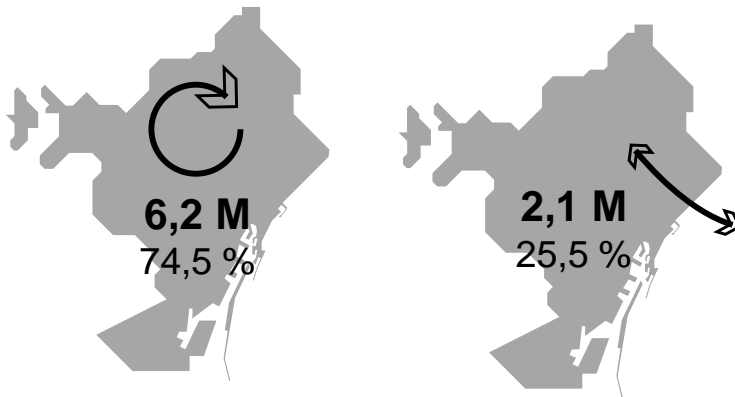
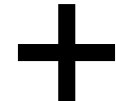

03

**La mobilitat actual:
un dia feiner a Barcelona**

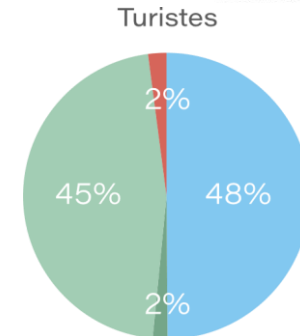
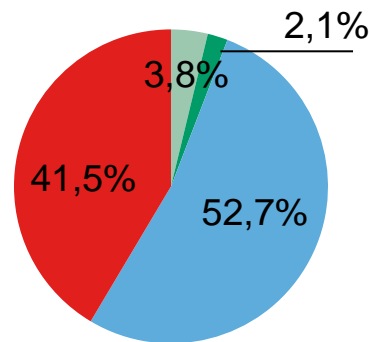
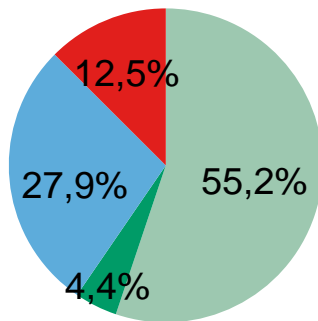
Barcelona rep i emet
8,3 milions
 Etapes de desplaçaments/dia

Cada dia a Barcelona s'estima que es mouen uns
 150-200 mil visitants de mitjana, que fan 4 desplaçaments/dia
0,6-0,8 milions
 desplaçaments/dia

Interns

Connexió

Repartiment modal 2023

- 8,3 M d'etapes diàries
- 80,1% d'etapes en modes més sostenibles
- El vehicle privat va baixar per primer cop per sota del 20%

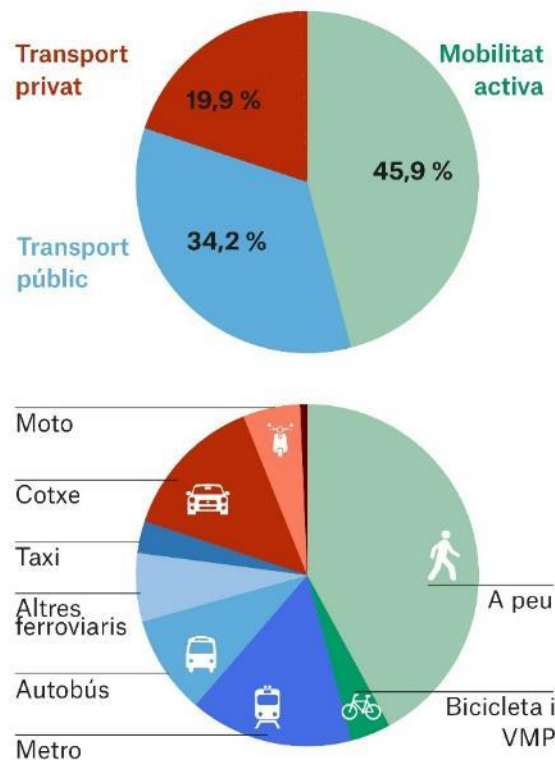
Evolució de les etapes totals dels desplaçaments

Dades bàsiques de mobilitat

Repartiment modal, 2023

Dades bàsiques de mobilitat

Repartiment modal segons sexe

Dades bàsiques de mobilitat, 2023

Dones

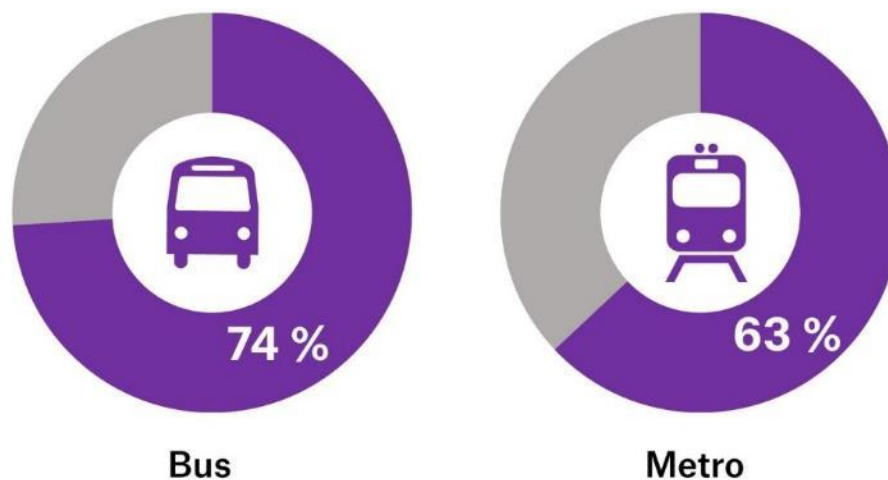

Homes

Bretxa en l'ús dels mitjans de transport: quota de les dones

Dades TMB, 2022

- Ciutat amb **bones condicions per caminar**. Elevada conscienciació de la prioritat del vianant, normativa existent i tendències internacionals en la mateixa direcció.
- Moltes accions de **pacificació** de carrers en els darrers anys.
- La **gent gran** (65,5% dels desplaçaments) i les **dones** (45,5 %) caminen més.
- Caminar és dels modes més **segurs**. Tot i així l'any 2023 es van produir 9 atropellaments mortals i 58 persones ferides greus.
- Gran esforç en la implementació d'**infraestructures de mobilitat vertical**: 101 escales mecàniques i 55 ascensors (+19 % que 2019).

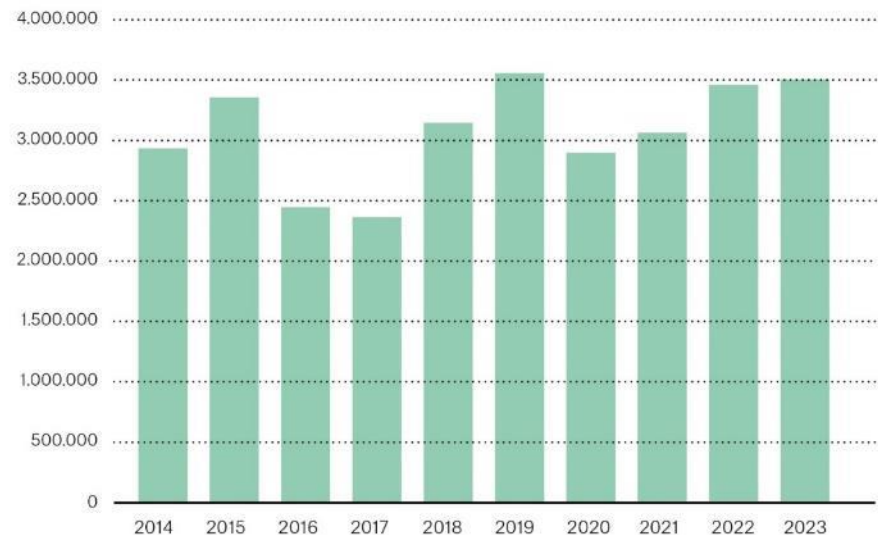
Carrers de vianants i prioritat invertida

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etapes a peu

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

- 51% etapes per **mobilitat laboral i educativa** i el 28% per **motius de lleure i gestions personals**.
- **Creixement** molt notori de la xarxa ciclable els darrers anys. El 74% de la xarxa viària són vies pedalables.
- Gran **cobertura territorial** de la xarxa ciclable: el 71% de la població disposa d'un carril ciclable a menys de 200 m del seu domicili.
- Gairebé 1 de cada 3 etapes en aquest mode (28,4%) ja es realitza en **VMP**.
- **Bicing**: 144.653 abonats l'any 2023 (+41,4% respecte 2018). 100 noves estacions i 4.000 bicis elèctriques.

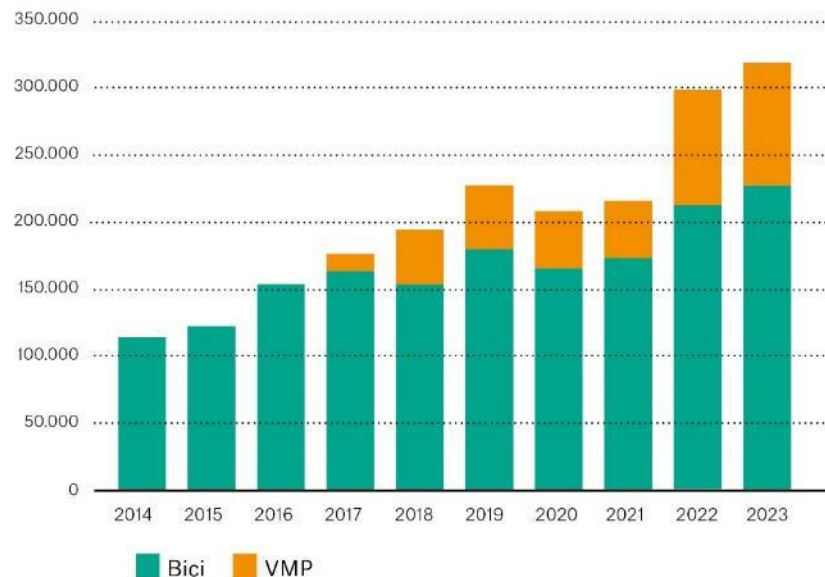
Carrils bici

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etapes en bicicleta i VMP

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

- Recuperació de la **demanda**, bona **valoració** ciutadana i bon nivell de **cobertura** i **prestacions** de la xarxa.
- El **metro** és l'espina dorsal del sistema, però el **bus** té més viatges que Rodalies, FGC i Tram junts.
- En tots els casos la **mobilitat laboral** és el principal motiu de desplaçament en transport públic.
- Les **inversions** en marxa de nova infraestructura ferroviària abans de 2030 són una oportunitat per **baixar la saturació del metro** i **captar usuaris del vehicle privat**.
- **Clau per fer front al canvi climàtic:** És el mode amb més capacitat per moure persones o mercaderies i alhora amb el consum energètic per càpita o kg més reduït, especialment els modes ferroviaris.

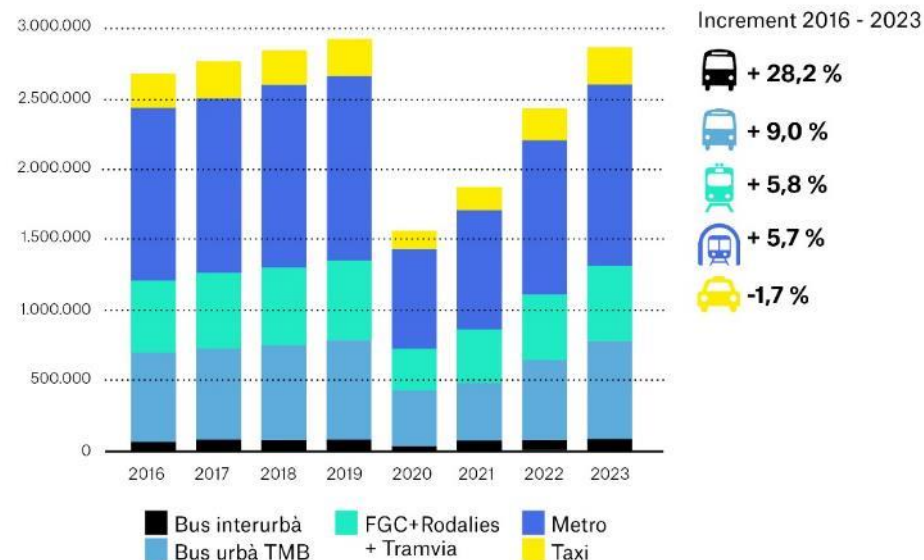
Carrils bus

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Etales en transport públic

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

- Per primera vegada, a l'any 2023 la **quota modal va ser inferior al 20%**.
- Elevat **pes històric de la moto**: 27% de les etapes de vehicle privat; 5,4% de les etapes totals.
- El 54% dels desplaçaments en vehicle privat és per **motiu laboral** i arriba al 62% en el cas de les motos.
- El 70% dels desplaçaments en vehicle privat **interns o a/des de la primera corona**.
- Només el 4,4% del parc circulant i el 8% dels vehicles matriculats són **elèctrics**.

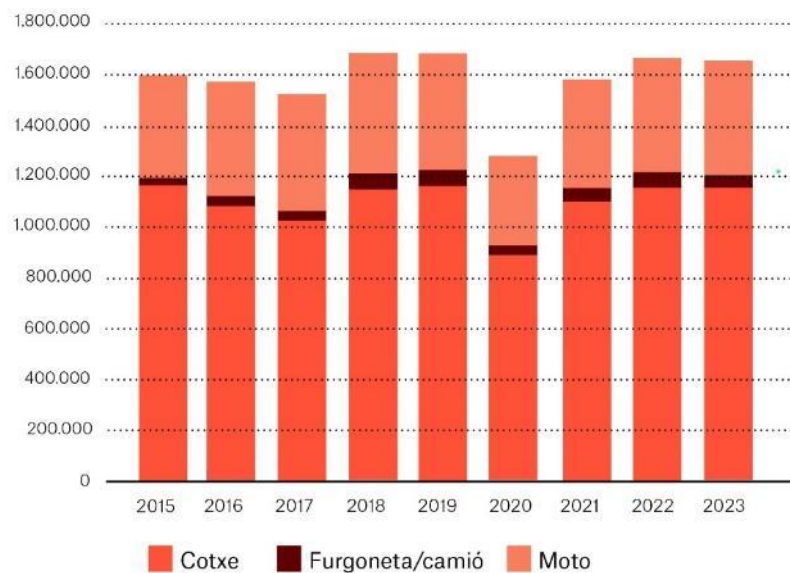
Places d'estacionament en calçada

Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

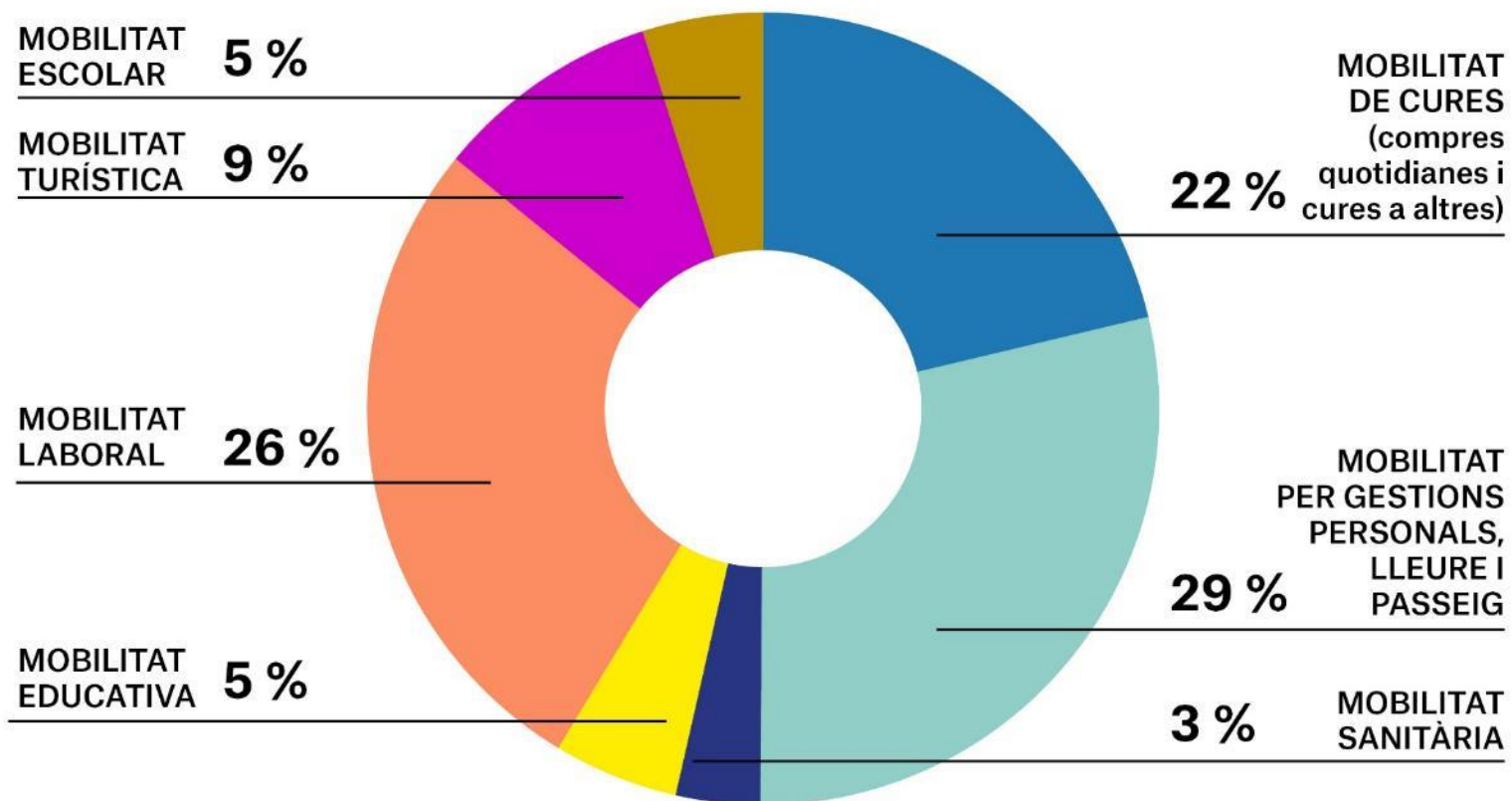

Etapes en vehicle privat motoritzat

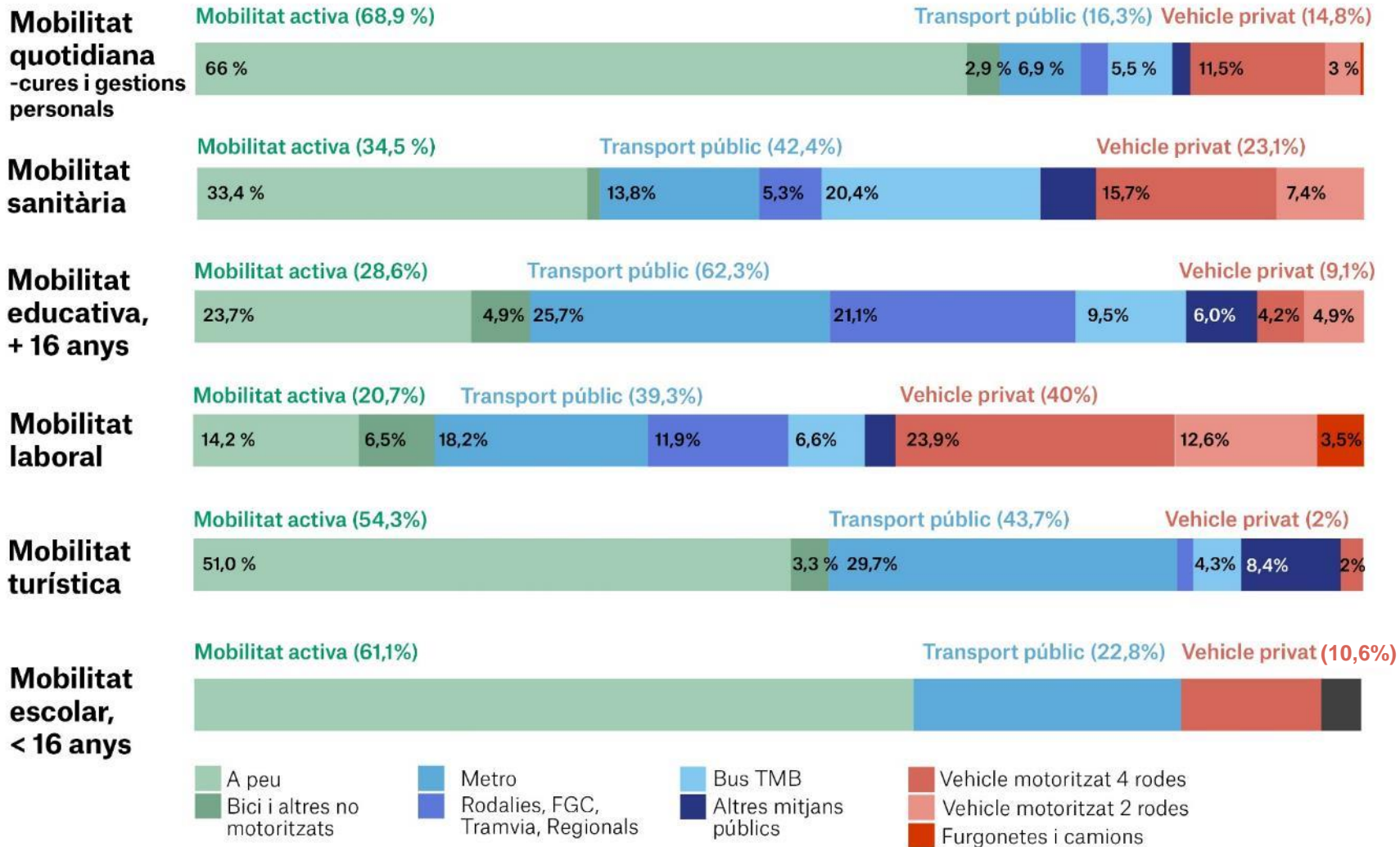
Dades bàsiques de mobilitat, Ajuntament de Barcelona

Distribució de les etapes de desplaçaments per motius

Mobilitat per motius de desplaçament

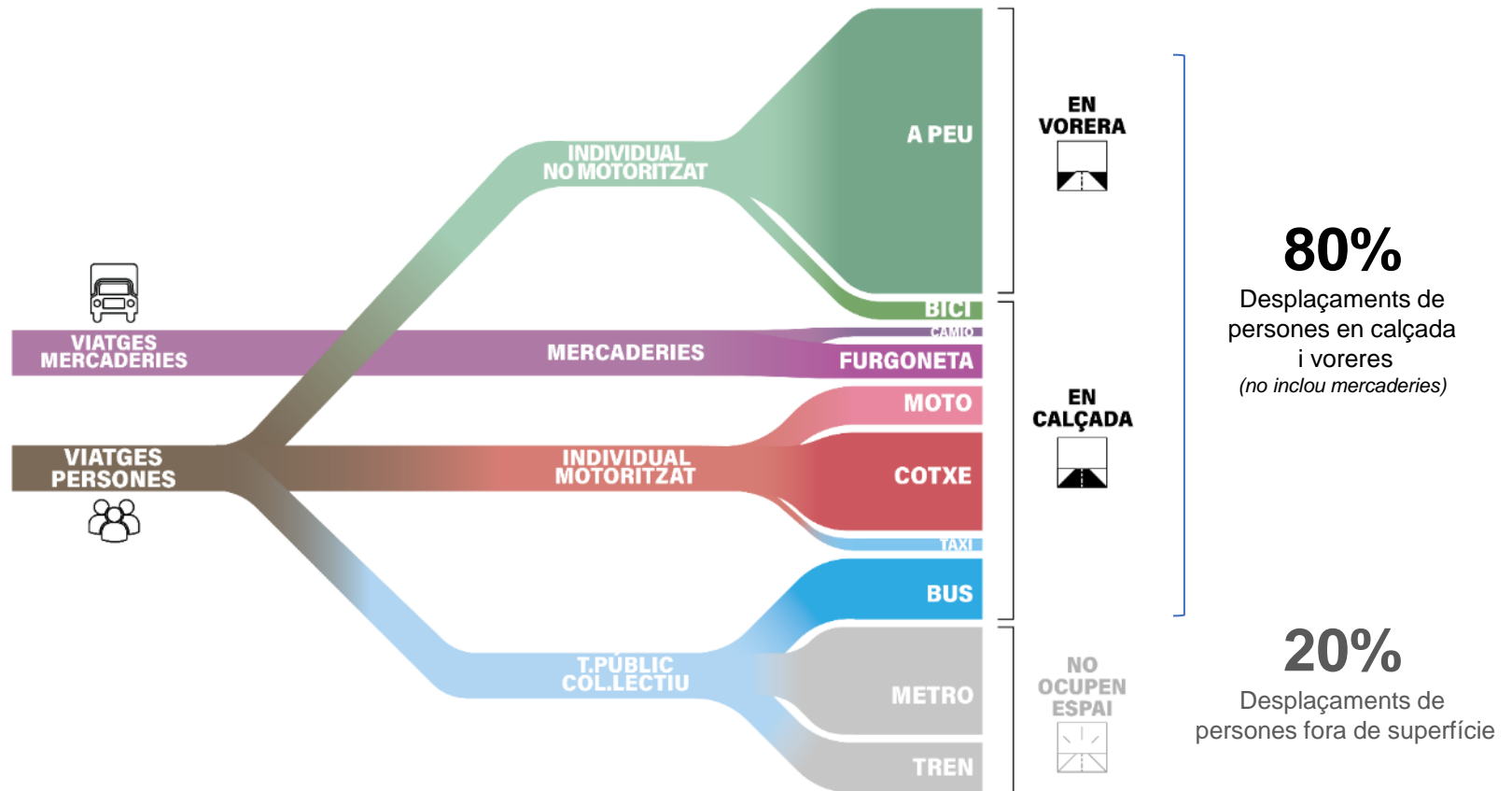
04

Grans reptes i eixos estratègics

Què s'ha assolit? Què queda pendent?

EQUILIBRI DE FUNCIONS EN SUPERFÍCIE

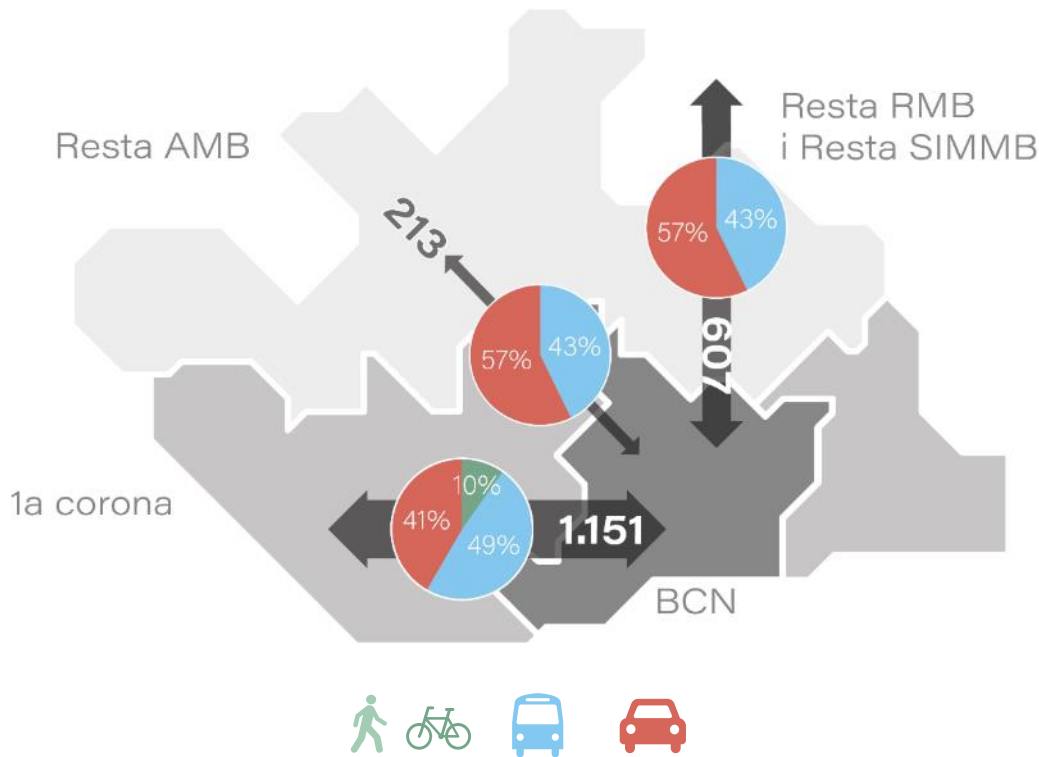

Distribució de viatges per modes a Barcelona

Pendent de tenir dades definitives repartiment modal (veh-km/veh-persona) i dades distribució espai públic.

Font Elaboració pròpia a partir EMEF 2022 i Estudi DUM Ajuntament

TRASPÀS AL TRANSPORT PÚBLIC DELS DESPLAÇAMENTS DE CONNEXIÓ, ESPECIALMENT ELS DE LA PRIMERA CORONA (+50%)

El pes de les relacions de Barcelona amb la primera corona
(milers de desplaçaments)

Font: Elaboració pròpia a partir EMEF 2022

MILLORA DE LA OFERTA I QUALITAT DEL TRANSPORT PÚBLIC

- Saturació del tram central de les línies horitzontals de metro en hora punta.
- Moltes inversions en marxa de nova infraestructura ferroviària abans de 2030.
- Model d'estacions de bus interurbà, el transport que més creix.
- El carril bus ha crescut molt, però cal augmentar la velocitat comercial.
- Millores en accessibilitat, especialment a Rodalies i al bus interurbà
- Costos creixents del sistema: 2019 – 1.800M€, 2022 – 1.933M€ (més servei, energia més cara, canvis tarifaris).

MILLORA DE LA INTERMODALITAT I L' APARCAMENT SEGUR

- Increment bici i VMP és oportunitat per baixar saturació TP i captar més usuaris del VP.
- Oferta escassa d'aparcament segur i protegit.
- Friccions, en certs punts, amb altres xarxes ja establertes: parades/carril bus, carrils bici en vorera.
- Reduir la bretxa de gènere.
- Reduir la sinistralitat a l'alça dels VMP.
- Intermodalitat bici/VMP – TP a les principals estacions de transport públic.
- Connexió metropolitana.
- Cobertura de la xarxa ciclista als barris de muntanya. Electrificació.

REDUCCIÓ DE LES EXTERNALITATS DERIVADES DEL TRÀNSIT

SINISTRALITAT
Reduir lesions
per trànsit.
Visió Zero

**Mobilitat
segura**

**QUALITAT
ATMOSFÈRICA**
Reduir
immissions de
NO₂ i PM₁₀

**Mobilitat
saludable**

**QUALITAT
ACÚSTICA**
Reduir soroll
a causa del
trànsit

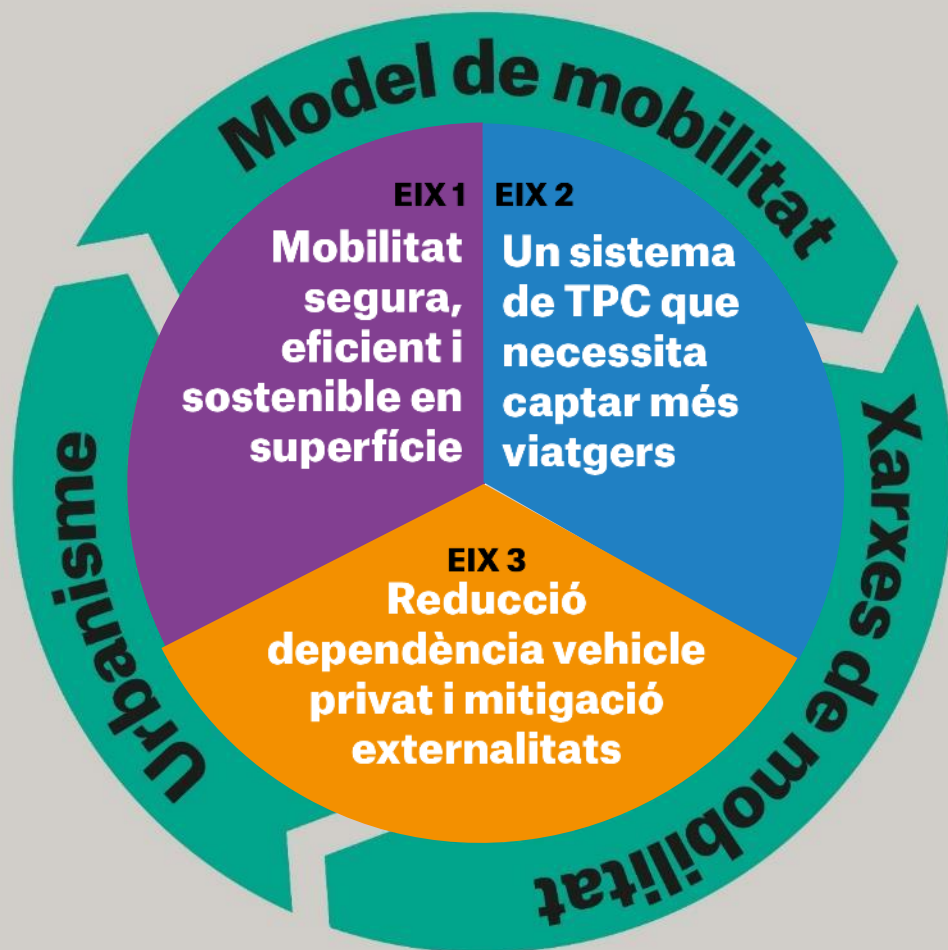
**SOCIO-
ECONÒMIQUES**
Més equitat i
inclusivitat en
tots els modes
de transport

**Mobilitat
justa i
equitativa**

**CANVI
CLIMÀTIC**
Reduir
emissions de
CO₂ i consum
energètic

**Mobilitat
sostenible**

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

EIX 1

1.1 Ampliar i protegir l'espai públic destinat al vianant.

1.2 Repartir l'espai en calçada i els seus usos, tot prioritant els mitjans amb major capacitat i menor impacte.

EIX 2

2.1 Millorar la mobilitat de les persones provocant un salt qualitatiu en el transport públic urbà i metropolità en superfície

2.2 Millorar l'eficiència i fiabilitat del servei de transport públic ferroviari (Rodalies i Metro).

EIX 3

3.1 Implementar mesures dirigides a reduir l'impacte del vehicle privat.

3.2 Accelerar la transició cap a un model més racional de mobilitat garantint l'equitat social.

05

La mobilitat escolar

- A Barcelona hi ha unes **200.000 places escolars**.
- L'accés a l'escola **caminant** és la forma de desplaçament més habitual **61,1%** dels desplaçament, seguit del **transport públic**, amb el **23%**.
- Mentre que a **Ciutat Vella i Nou Barris** el % d'ús del **transport públic** és superior a la mitjana a **Les Corts** i a **Sarrià-Sant Gervasi** ho és l'ús del **vehicle privat**.
- **Manca de coneixement (dades)** sobre l'autonomia dels infants per anar a l'escola, etapes, etc.
- **L'acompanyament** dels infants a l'escola es considera **mobilitat de cures**, i el 60% el fan les **dones**.
- La **cobertura territorial** dels centres educatius és molt **favorable** per accedir-hi a peu.

Mobilitat activa

61,1 %

Transport públic

22,8 %

Vehicle privat

10,6%

5,5%

Font: Institut Metròpoli i EMEF, 2022

Cap (no hi va)

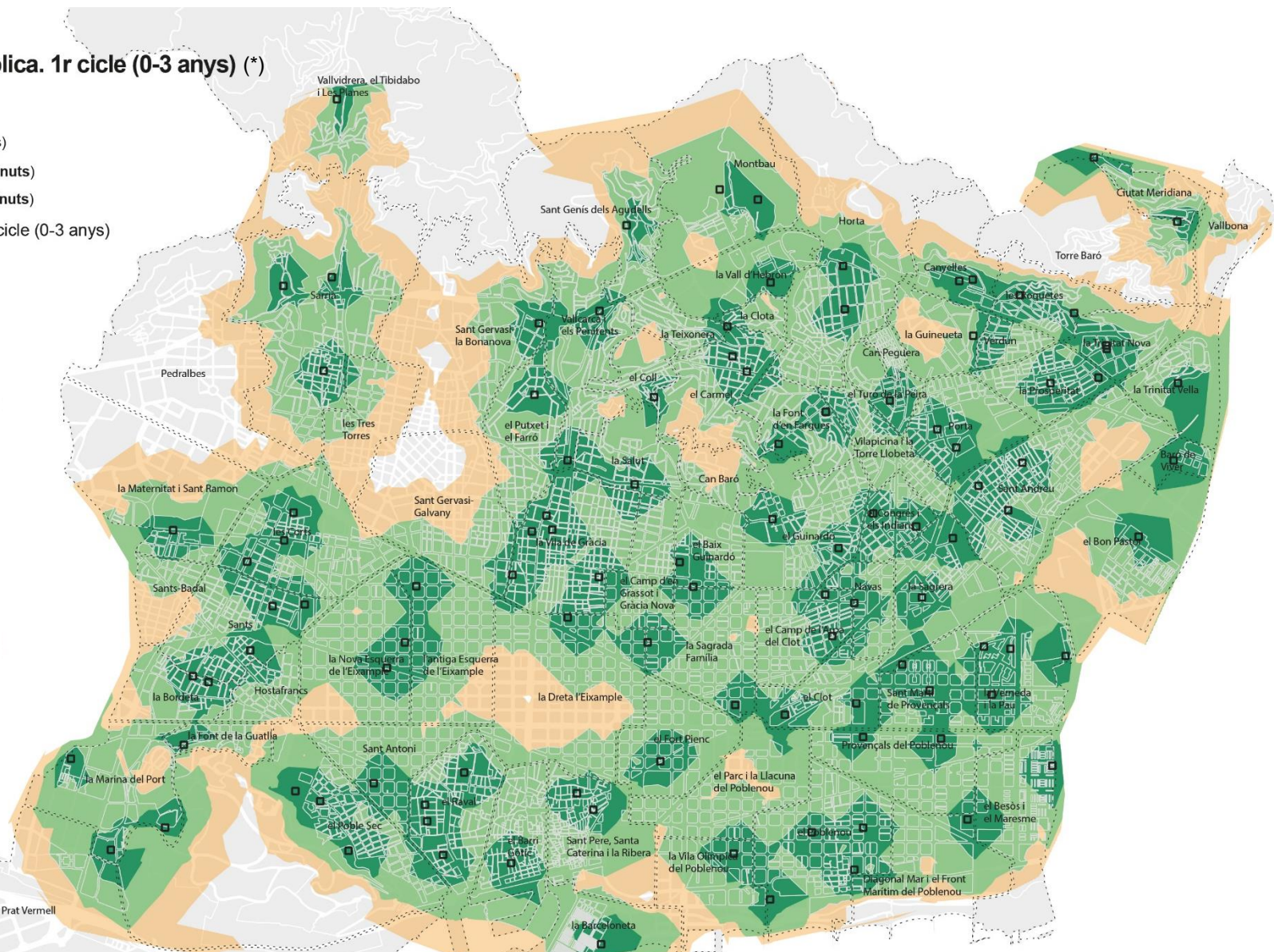
EDUCATIU

Escola infantil pública. 1r cicle (0-3 anys) (*)

cobertura (isocrones)

- < 350 metres (< 5 minuts)
- 350 - 700 metres (<10 minuts)
- > 700 metres (10 a 15 minuts)

☐ Centre infantil. Primer cicle (0-3 anys)

(*) Centres únicament de titularitat municipal

EDUCATIU

Centres d'educació primària (6-12 anys) (*)

Inclou la pràctica totalitat dels centres educatius de l'etapa de 3 a 6 anys (no obligatòria) cobertura (isocrones)

- < 350 metres (< 5 minuts)
- 350 - 700 metres (<10 minuts)
- > 700 metres (10 a 15 minuts)
- Centre d'educació primària

la Marina del Prat Vermell

(*) Centres de titularitat municipal, concertats i privats

Cobertura territorial

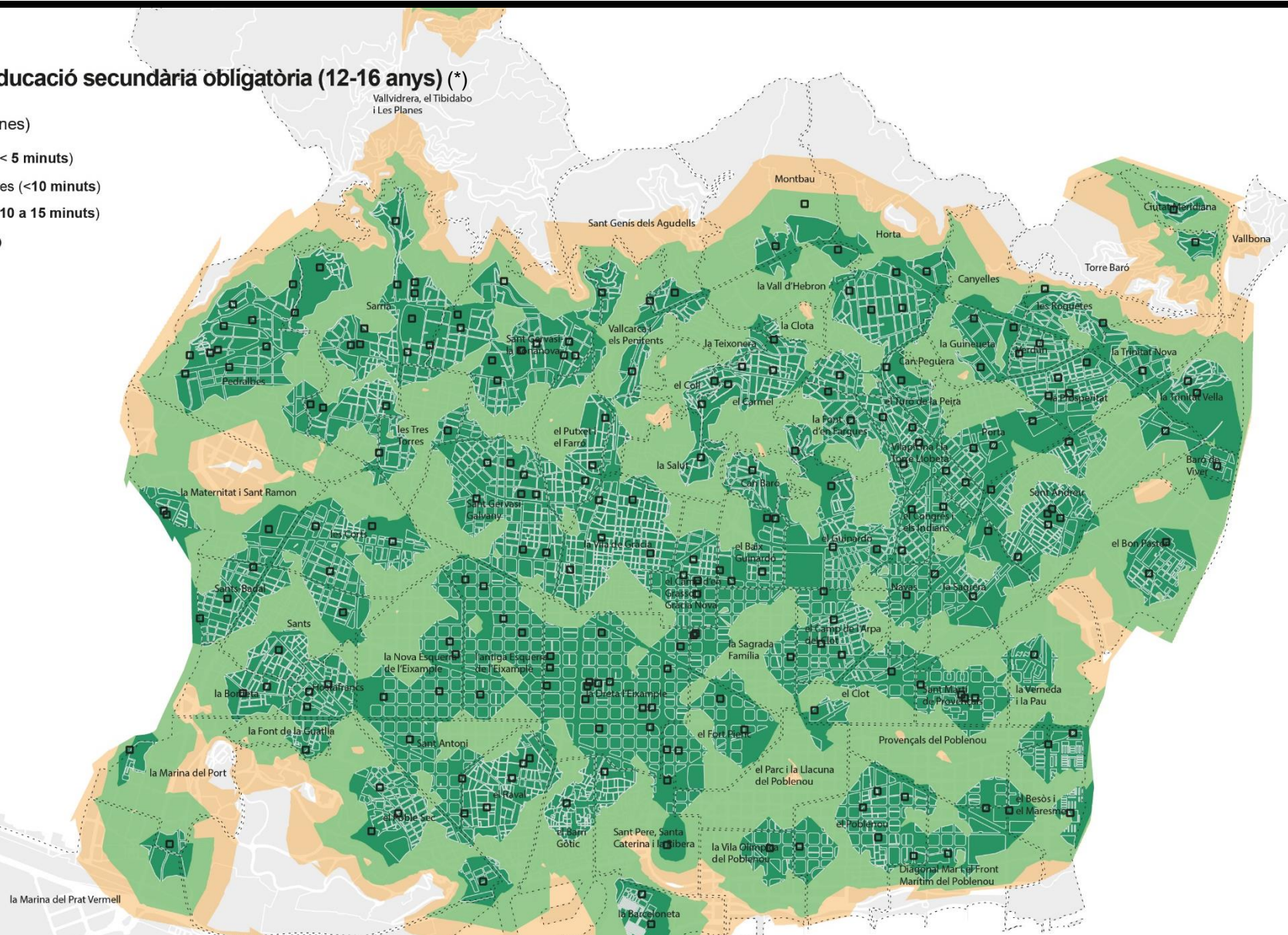
EDUCATIU

Centres d'educació secundària obligatòria (12-16 anys) (*)

cobertura (isocrones)

- < 350 metres (< 5 minuts)
- 350 - 700 metres (<10 minuts)
- > 700 metres (10 a 15 minuts)

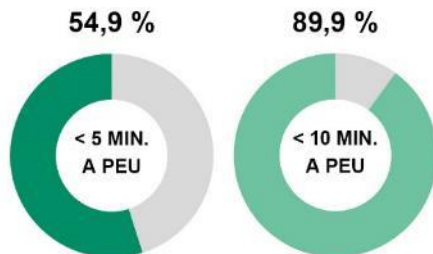
☐ Centre d'ESO

(*) Centres de titularitat municipal, concertats i privats

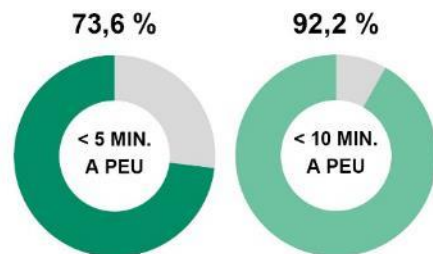
Escola bressol pública. Primer cicle (0-3 anys)

Població servida 0-3 anys (any 2021)

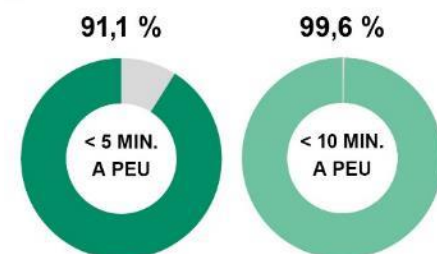
Centre d'educació primària. Públics

Població servida 6-12 anys (any 2021)

Públics, concertats i privats (tots)

Població servida 6-12 anys (any 2021)

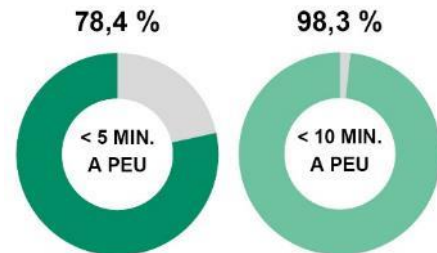
Centre d'educació secundària obligatòria. Públics

Població servida 12-16 anys (any 2021)

Públics, concertats i privats (tots)

Població servida 12-16 anys (any 2021)

- **«Camí escolar, espai amic»** (1999-2020):
Participació de més de 145 escoles.
Objectiu: millorar la seguretat i autonomia dels infants en el seu camí cap a l'escola i promoure un canvi d'hàbits més sostenibles.
- **«Protegim les escoles»** (2020-2023):
216 escoles amb entorn protegit.
Objectiu: crear entorns escolars segurs i saludables mitjançant la pacificació del trànsit i la millora de l'habitabilitat i la visibilitat.
- **«Transformem la mobilitat»** (2022-2024).
Proposta d'Escoles + Sostenibles.
Objectiu: entendre els patrons de mobilitat dels centres educatius i elaborar una proposta de pla d'acció per millorar-la.
- **Talls puntuals** de carrers a les entrades i sortides de les escoles, prèvia sol·licitud dels centres als districtes corresponents, per tal de millorar-ne les condicions de seguretat (2020-2024).
- Recolzament en iniciatives de mobilitat sostenible de la comunitat educativa.

Camí escolar, espai amic

Entorn pacificat a l'Escola Pia de Balmes
Font: Mariona Gil

- **CES4Kids**, Children and youth empowerment through Decidim digital platform (2021).

Projecte liderat per l'Ajuntament de Barcelona

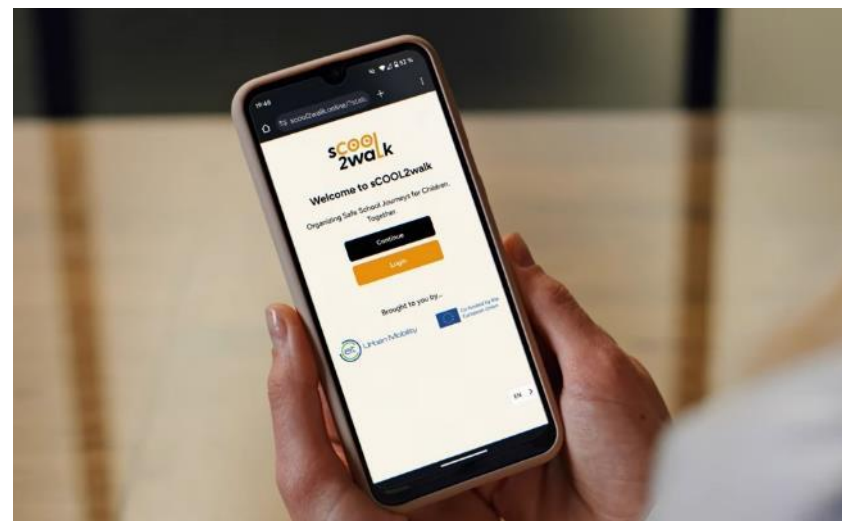
Objectiu: oferir una experiència de participació als infants i joves en la cocreació de la planificació de la mobilitat.

Sessió educativa a l'escola Gymnázium Christiana Dopplera, de Praga (Txèquia). Font: CES4Kids

- **SCOOl2walk**, Promoting Walkability for Children and Youth (2023).

Objectiu: millorar la mobilitat activa dels infants en l'accés a l'escola mitjançant el desenvolupament d'una eina (web-app), a disposició dels centres educatius, per crear una comunitat de viatges compartits per anar a peu a l'escola.

EIX 1

- **Millorar els entorns escolars, sobretot en termes de seguretat, per fomentar l'autonomia dels infants i els hàbits saludables de mobilitat.**
- Garantir uns entorns escolars accessibles, segurs i saludables.
- Garantir una connexió en bici als centres educatius segura i de qualitat.
- Fomentar l'ampliació dels aparcaments segurs i protegits per bicicletes/patinets dins les escoles.

EIX 2

- **Incrementar l'accés en transport públic i col·lectiu.**
- Millorar el servei de la xarxa de bus urbà per augmentar l'eficiència en l'accés als centres educatius i principals centres d'activitats extraescolars.
- Estudiar la consolidació de tarifes assequibles per a infants i joves (Targeta T-16).
- Impulsar mesures que fomentin l'ús del transport públic per part dels infants i joves per anar al centre educatiu.
- Millorar la gestió de l'aparcament i aturada dels autocars escolars.

EIX 3

- **Reduir les externalitats negatives del vehicle privat que afecten els entorns escolars.**
- Reduir els desplaçaments en vehicle privat als estrictament essencials (PMR, escolars amb necessitats especials,...).
- Augmentar la seguretat dels entorns escolars: limitació de velocitat, radars, reducció de la indisciplina viària, senyalització, etc.
- Disposar de dades de seguiment i d'avaluació de la mobilitat escolar.
- Promoure hàbits de mobilitat saludable i sostenible.
- Impulsar plans de mobilitat escolar dels centres educatius.